

Rede Dominique Willaert – *Victoria Deluxe*

Een gemeenschap ontstaat uit hetgeen ons bindt of verbindt.

We zoeken naar wat we gemeen hebben met elkaar.

Elk van ons ontwikkelt een imaginaire gemeenschap.

Die imaginaire gemeenschap hebben we nodig om ons een houvast en een gevoel van veiligheid te verschaffen.

We hopen en verlangen om door onze imaginaire gemeenschap te worden 'opgenomen'.

Ik denk: *'We delen een verleden'*

We verzamelen verhalen en artefacten die ons het verleden kunnen doen begrijpen.

Heel wat ingrijpende gebeurtenissen trekken sporen in onze hoofden en vormen veel van de verhalen die we met elkaar delen.

Ook in de landschappen komen we veel van onze gemeenschappelijke verhalen tegen: we planten bomen, we leggen parken aan, we bouwen monumenten om wat onze gemeenschap is overkomen, te herdenken.

Elke gemeenschap heeft veel herdenkingsmomenten.

We her-denken ononderbroken het verleden van onze gemeenschap.

Omdat we geen zicht en greep hebben op de toekomst van onze gemeenschap, herdenken we vooral het verleden van de gemeenschap.

Ik denk: *'We durven misschien te weinig vooruit denken met onze gemeenschap, we blijven te veel hangen in het verleden.'*

Of: hoe meer angst we hebben van de toekomst, hoe meer we ons vast klemmen aan het verleden.'

Onze gemeenschap produceert veel verhalen die deel uit maken van een erfenis.

Jonge mensen erven veel gemeenschappelijke verhalen: over en uit onze geschiedenis, maar ook over en uit het dorp, de familie.

Deze verhalen hebben als het ware verschillende schaalgroottes: de familie, het dorp, de grote gemeenschap (de natie, de Staat).

De verhalen uit deze gemeenschappen zijn bouwstenen die onze identiteit mee vorm geven.

Ze maken dat we niet van nul moeten starten.

Op het moment dat we worden geboren zijn we eigenlijk al 'iemand'.

Omdat de gemeenschap ons meteen inbedt.

De gemeenschap geeft ons meteen een plaats.

Ik denk: *'De gemeenschap kiest ons en niet omgekeerd'.*

Ik maak een sprong.

De verschillende ideologieën gaan heel divers om met het begrip gemeenschap.

Elke ideologie ontwikkelt imaginaire gemeenschappen.

We dachten een tijd terug dat we in een postideologische gemeenschap waren terecht gekomen.

De tijd van de grote tegenstellingen was of leek voorbij.

Wellicht is niets minder waar.

Ideologische gemeenschappen bepalen voor een heel sterk deel ons bestaan.

Bepaalde ideologieën willen het gemeenschapsgevoel aanzwengelen of versterken.

Gek genoeg hebben zij het in de eerste plaats niet over meer gemeenschappelijke goederen en diensten, maar veel eerder over het gemeenschappelijke in onze identiteitsbeleving:

er hetzelfde uitzien (dezelfde huidskleur), dezelfde taal spreken, hetzelfde voedsel smaken,...

Dit is het soort 'identitaire gemeenschap'.

Streven naar éénzelfde soort identiteitsbeleving.

Zo veel mogelijk van hetzelfde: hetzelfde denken, dezelfde voorkeuren en smaken, hetzelfde en hetzelfde.

Een gevaarlijk soort gemeenschap ? (vraagteken)

Ik denk: 'Hoe meer gemeenschappelijke goederen en diensten een gemeenschap bezit, hoe groter de kans op gelijkheid, hoe groter de sociaal-economische rechtvaardigheid'.

Een samenleving biedt geborgenheid als het een gemeenschap van goederen en diensten kan garanderen of waarborgen.

Die geven namelijk de boodschap dat de samenleving een gemeenschap is die ons hetzelfde soort kansen wil bieden. We krijgen de boodschap dat we gelijken zijn.

In hoeverre willen mensen nog elkaars gelijken zijn?

Worden we op vandaag niet vooral uitgedaagd om het verschil te maken?

Er zijn tendensen die alles wat met de gemeenschap heeft te maken, in vraag stellen.

Sterker nog: voor sommigen is de gemeenschap iets verfoeilijks.

Weg met de gemeenschap!

Leve het individu.

There is not such as society?

Van wie kwam dit alweer?

Het is vreemd dat we alles wat we aan het begrip gemeenschap verbinden, meestal naar het verleden refereert. Wat erven we wat goed is? Wat is erfgoed?

We erven gemeenschappelijke goederen?

Kunnen we met en vanuit de gemeenschap ook in de toekomst kijken?

Geloven we nog in de maakbaarheid van onze gemeenschap?

Welke gemeenschap willen we in de toekomst?

Een gebrek aan geloof in de toekomst, een gemeenschappelijke toekomst doet ons soms te sterk in het verleden duiken. We zoeken troost in ons gemeenschappelijk verleden.

We denken dat vroeger alles beter was.

Kunnen we met en vanuit onze gemeenschap een imaginaire gemeenschap van de toekomst maken.

We verbeelden ons een mogelijke toekomst

We proberen uit?

We maken nieuwe verhalen over de toekomst?

We delen deze verhalen met en in onze gemeenschap.

We trekken sporen in de richting van een gemeenschappelijke toekomst.

Een toekomst die ons mag doen geloven in een gemeenschap waar geborgenheid, veiligheid en sociaal-economische rechtvaardigheid centraal staat.